

ת"פ 39784/05/21 - מדינת ישראל נגד ענאן קאסם

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 39784-05-21 מדינת ישראל נ' קאסם

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא טל אוסטפלד נאוי מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד קורל טובל
נגד הנאשם	ענאן קאסם ע"י ב"כ עוה"ד חטיב ג'ואד

גזר דין

העובדות

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירה של **הסעת תושב זר**, עבירה לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב-1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**") וכן בביצוע עבירה של **העסקת תושב זר בנסיבות מחמירות - העסקה ליומיים רצופים**, עבירה לפי סעיף 12ב3(א)(2) לחוק הכניסה לישראל.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 23.1.21 בשעה 16:44 במחסום בכביש 553, סמוך למושב פורת, הסיע הנאשם ברכב את כאמל ראמדאן, אשר הנו תושב האזור ששהה בישראל מבלי שהחזיק בידו אישור כניסה או שהייה כדין.
3. בנסיבות אלו, העסיק הנאשם את התושב הזר שלא כדין החל מיום 23.1.21 במשך 2 ימים ברציפות, בעבודת שיפוצים תמורת סכום יומי של 300 ₪.

רישום פלילי

4. הנאשם נעדר עבר פלילי.
בהתאם לגיליון הרשעותיו בתעבורה, לחובתו 86 הרשעות.

הסכמת הצדדים

5. במסגרת ההבנות אליהן הגיעו הצדדים, הופנה הנאשם לממונה על עבודות השירות כדי לבחון כשירותו לנשיאה בעונש מאסר בעבודות שירות. עוד הוסכם להפנותו לשירות המבחן שיערוך תסקיר בעניינו. לא

עמוד 1

גובשו מעבר לכך הסכמות עונשיות.

הממונה על עבודות השירות

6. בחוות הדעת מיום 29.11.22 נמצא הנאשם כשיר לשאת בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

שירות המבחן

7. בתסקיר שירות המבחן פורטו בהרחבה תולדותיו ונסיבות חייו של הנאשם. מהתסקיר עולה כי הנאשם כבן 48, אב לחמישה ילדים בגילאים 6 עד 12 שנים, כאשר בתו בת ה-9 סובלת מבעיות ראייה ונמצאת במעקבים וטיפולים רפואיים רבים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ואף החל ללמוד קורס הנדסאי, אך לא סיים. הנאשם הפגין יכולת ביטוי והבעה, הציג עצמו כבעל מעמד חברתי גבוה, לדבריו הוא ממלא תפקיד סגן ראש עירייה בקלאנסווה ואף הדגיש את תרומתו הגדולה לקהילה והתנדבותו כמאמן קבוצות כדורגל לבני נוער בקלאנסווה.

8. בהתייחסו לעבירה הודה הנאשם במיוחס לו אך התקשה לקבל אחריות מלאה לביצועה. הנאשם הכיר בתוצאות מעשיו, היה מודע לבעייתיות בביצוע העבירה וביטא נכונות לבצע שעות לתועלת הציבור.

לטענת הנאשם, הוא הסיע והעסיק למשך יומיים את התושב זר, והוא אינו בקיא בענייני אישורי השהייה לתושבים זרים. הנאשם הסביר כי הסיע בתקופת הקורונה, האישור שהוצג לו היה דרך אפליקציה, והוא לא ידע כיצד לקרוא את הנתונים המצוינים בו. כמו כן ציין הנאשם כי הסיע תושב זר שעבד בחברה בבעלות ישראלית להרכבת פיגום, לכן היה משוכנע כי התושב הזר בעל כל האישורים הנדרשים.

9. נוכח האמור המליץ שירות המבחן על ביצוע 160 שעות לתועלת הציבור ובכך סבור כי יצומצם הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק ויתאפשר לנאשם ללוות את בתו והוריו בטיפולים הנדרשים לקידום מצבם הבריאותי.

ראיות ההגנה לעונש

10. ההגנה הגישה היתרי שהייה בישראל אשר סומנו **נ/1**. מהמסמכים שהוגשו עולה כי התושב הזר אותו הסיע הנאשם, החזיק בהיתרי כניסה לישראל בין התאריכים 8.1.20-8.12.19; 27.3.17-29.9.16; 29.9.17-27.3.18 וכן כיום הוא אוזח בהיתר כניסה בין התאריכים 8.2.23-8.8.22.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

11. בראשית טיעוניה עמדה המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם.

כך ציינה את הפגיעה בביטחון המדינה ובזכותה של המדינה לקבוע את הבאים בשעריה והוסיפה כי בהסעת ובהעסקת שוהים בלתי חוקיים, מסכן הנאשם את ביטחונם ושלומם של אזרחים חפים מפשע.

המאשימה עתרה להעמיד את תחתם הענישה ההולם בין 3 חודשי מאסר ל-9 חודשים והציגה פסיקה לתמיכה בעתירתה זו.

בהתייחס המאשימה לנסיבות הנאשם עצמו, ציינה את העולה מתסקיר שירות המבחן, לפיו הנאשם לא נטל אחריות לבצוע עבירות. המאשימה הבהירה כי אין לקבל את המלצת שירות המבחן, לא כל שכן מקום בו הנאשם לא נוטל אחריות מלאה למעשיו. על כן עתרה לעונש מאסר לתקופה של 4 חודשים, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר מותנה, קנס שלא יפחת מ-5,000 ₪ ופסילת רישיון נהיגה בפועל.

טיעוני ההגנה

12. הסנגור הדגיש כי הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה בביצוע עבירות המיוחסות לו ונטל אחריות מלאה למעשיו. הסנגור הפנה להמלצת שירות המבחן לשעות לתועלת הציבור והתייחס ליכולת הביטוי הטובה שלו.

עוד הדגיש הסנגור כי מדובר בתושב זר אשר החזיק באישורים הדרושים קודם לעבירות ואך אחריו, ועל כן לטענתו, בנסיבות אלה לא קם אותו חשש לפגיעה ביטחונית, המגולם דרך קבע בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל. עוד הזכיר הסנגור, כי בתקופת הקורונה היה קיים קושי בהנפקת אישורים במועד ואחד הנפגעים מכך הוא הנאשם. הסנגור הוסיף וציין כי הנאשם מטפל במשפחתו, בהוריו ובבתו ושליחתו למאסר שירוצה בעבודות שירות יפגע בהם.

לבסוף שמעתי את הנאשם עצמו אשר הדגיש כי לא ידע לקרוא את האישור הטלפוני וחשב שהתושב הזר שהסיע, אווז באישור כדן. עוד ביקש להתחשב במצבו המשפחתי והכלכלי וציין כי היה ולא יעבוד, לא יוכל לפרנס את משפחתו.

דין והכרעה

13. המעשים המיוחסים לנאשם הינם מעשים חמורים הפוגעים בביטחון המדינה ובשלום הציבור.

כל המסייע לשוהים בלתי חוקיים בהסעה או העסקה, עלול לתרום גם אם בעקיפין, לטרור ול אלימות. עוד מגן החוק על ערכים נוספים שהינם ריבונותה של מדינת ישראל והסדר החברתי שבהסדרת כניסתם ושהותם של זרים לתחומי המדינה. סדר זה חיוני לביטחון הציבור וכן ליציבות חברתית וכלכלית.

זאת ועוד, דווקא בתקופת התפרצות נגיף הקורונה היה על המדינה לשמור ביתר כניסת זרים לתחומה כדי לבלום התפרצות הנגיף בארץ.

על חשיבות השמירה על הערכים המוגנים ניתן ללמוד מדברי ההסבר להצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון 26),

התשע"ו - 2016 מיום 15.2.16 (פורסם בס"ח התשע"ו, עמ' 630) (להלן - תיקון 26):

"כניסתם של שוהים בלתי חוקיים מיהודה ושומרון פוגעת בריבונות המדינה ויוצרת סכנה בטחונית... בתקופה האחרונה חלה החמרה במצב הבטחוני... כמו כן, יש מעורבות של שוהים בלתי חוקיים בפעילות טרור כנגד אזרחי ישראל...רשויות המדינה נדרשות לתת מענה אופרטיבי לתופעות אלה במטרה להביא למיגורן."

14. אחת הדרכים לתקיפת תופעת השוהים הבלתי חוקיים היא אכיפה כנגד המסייעים להם. על חומרת העבירות ניתן אף ללמוד מהעונש הקבוע לצדן.

כך למשל, העונש הקבוע לצד עבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים למשך יומיים רצופים עומד על ארבע שנות מאסר. לצד עבירה של הסעת שב"ח-קבוע עונש של שנתיים מאסר. לשם השוואה, לצד עבירת כניסה לישראל בניגוד לחוק, קבוע עונש מאסר למשך שנה אחת בלבד. עניינו הרואות את החומרה היתירה אותה מייחס המחוקק לעבירות ההסעה וההעסקה.

15. אין צורך להכביר מילים על החומרה בעבירת הסעת שב"ח, שלא רק שיש בה כדי לפגוע בריבונותה של המדינה להחליט מי יבוא בשעריה, אלא שהיא אף מגבירה את הסכנה הנשקפת לקידום ולמימוש מעשי טרור. עם זאת, ברי כי גם בעניין זה קיימות דרגות חומרה שונות. יש להבחין בין מי המבצע עבירה זו פעם אחר פעם, לבין מי אשר לו זו מעידה חד פעמית. יש להבחין בין מי המסיע נוסע אחד או שניים לבין מי המסיע שלושה או יותר, יש להבחין בין אשר לו זו מעידה חד פעמית לבין מי המעסיק שוהים בלתי חוקיים יום אחר יום, עוד יש להבחין בין מי המסיע בתוך שטחי מדינת ישראל לבין מי המסיע אל המדינה.

16. בעניין שלפניי הורשע הנאשם, כאמור, בכך שהסיע שוהה בלתי חוקי והעסיק אותו למשך יומיים רצופים. אזכיר, כי משמדובר בהעסקה למשך יומיים רצופים הרי שמדובר בהעסקה בנסיבות מחמירות.

בנסיבות אלה, ומבלי להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, בחינת נסיבות ביצוע העבירה מצביעה על פגיעה ברף הבינוני - נמוך של הערכים המוגנים.

הסעת התושב הזר נעשתה בתוככי מדינת ישראל, כמו כן הנאשם כלל לא הפיק רווח כלכלי כתוצאה מההסעה או מההעסקה מששילם לשוהה הבלתי חוקי שכר.

17. מדינות הענישה הנהוגה בעבירה בה הורשע הנאשם רחבה ונסמכת על היקף המעשים. מתחם הענישה כולל, על דרך הכלל, ענישה של מאסר קצר בדרך של עבודות שירות. עם זאת, במקרים שבהם עולות נסיבות מעשה מיוחדות, כגון הסעה חד פעמית, או רקע מיוחד לביצוע עבירה, ניתן להסתפק גם במתחם המתחיל בענישה צופה פני עתיד (ראה לענין זה רע"פ 5861/11 דניאל נ' מ"י (18.8.11)). ראו למשל:

א. רע"פ 2057/19 פתחי מרזוק נ' מ"י (21.3.19), הורשע המבקש בכך שהעסיק חמישה מתושבי הרשות הפלסטינית שלא היו ברשותם אישורי שהייה כדין בישראל ושלושה מהם אף הועסקו לתקופה בת

חודש, אחד לתקופה בת חודשיים והחמישי הועסק לתקופה בת שבועיים. כמו כן, הסיע המבקש את השוהים הבלתי חוקיים בכל יום ממחסום אל ריחאן ועד למקום שבו העסיקם בחריש. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בגין כלל העבירות בהן הורשע המבקש, נע בין מאסר על תנאי לבין שמונה חודשי מאסר. בקביעת העונש בתוך המתחם, התחשב בית המשפט בהודאת המבקש, בהבעת החרטה שביטא ובעברו הפלילי הזניח. עוד ציין בית המשפט כי שירות המבחן התרשם שהמבקש אדם נורמטיבי שאינו מעורב בפלילים, אשר חווה קשיים כלכליים והמליץ על ענישה חינוכית של שירות לתועלת הציבור. בית משפט השלום קיבל את המלצת שירות המבחן וגזר על המבקש שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות ומאסר על תנאי.

בית המשפט המחוזי החמיר בעונש בשל היעדר ביטוי מספק לחומרה הטמונה בעבירות שביצע המבקש, ובשל הצורך להרתיע מפני ביצוע עבירות אלו. העונש הועמד על 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. בית המשפט קבע כי אין המדובר במקרה חד פעמי של העסקה והסעה, אלא בהעסקה ובהסעה של חמישה שוהים בלתי חוקיים ולתקופה ממושכת של עד חודשיים. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

אבהיר בעניין זה כי אומנם עבירת ההעסקה בוצעה כלפי 5 שוהים בלתי חוקיים ואולם, גם עבירת ההעסקה במקרה שבפניי היא עבירת העסקה בנסיבות מחמירות משהנאשם הורשע בהעסקה למשך יומיים רצופים. לצד זאת אדגיש כי ברי כי אין העסקתם של חמישה תושבים זרים דומה להעסקתו של תושב זר למשך יומיים בבחינת נסיבות ביצוע העבירה.

ב. רעפ 4923/18 **עבד אלראוף חאג' נ' מ"י** (27.8.18) הורשע המבקש בעבירת הסעה של תושב זר השוהה בארץ שלא כדין, והעסקת תושב זר שלא כדין, בכך שהסיע המבקש תושב שטחי הרשות הפלשתינאית בישראל וזאת מבלי שהיו ברשותו של האחרון אישורי כניסה ושהייה כדין. עוד נמסר, כי בשני מועדים במהלך התקופה שבין חודש ינואר 2017 לבין חודש מרץ 2017, העסיק המבקש את השב"ח בעבודות שונות בתמורה לתשלום. את העבירות ביצע מספר שבועות לאחר שנגזרו עליו לבצע של"צ בהיקף של 200 שעות. בית משפט השלום הפקיע את צו השל"צ וגזר על המבקש 6 חודשי מאסר בפועל (שלא על דרך עבודות שירות).

המאשימה ערערה על גזר הדין ובית המשפט המחוזי גזר על המבקש חודש מאסר לריצוי בפועל, והפעיל את עונש המאסר המותנה בן 8 החודשים לריצוי בחופף, כך שעל המבקש לרצות 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

ג. עפ"ג (חי') 41693-01-17 **אסעד נסאר נ' מ"י** (23.2.17) הורשע המערער בשתי עבירות של העסקת תושב זר, כשהעסיק שני שוהים בלתי חוקיים ואחד מהם לתקופה בת חודש. בית המשפט גזר על הנאשם 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, זאת למרות המלצת שירות המבחן בעניינו לשל"צ בהיקף של 200 שעות. בית המשפט המחוזי בדונו בערעור הדגיש כי המערער ביצע את מעשה העבירה בתאריך 26.10.15, **בטרם** היה התיקון בתוקף, אך התיקון שנעשה מצביע על כך שלדעת המחוקק המדובר בעבירה חמורה. נוכח זאת דחה בית המשפט המחוזי את הערעור וקבע כי **"המלצת שירות המבחן שסבר, כי צו של"צ בהיקף של 200 שעות יהווה עבור המערער ענישה חינוכית, איננה הולמת את נסיבותיה של העבירה שביצע המערער ובדין נמנע בית משפט קמא מלאמץ את**

המלצתו של שירות המבחן".

ד. בת"פ (שלום נת') 62309-05-21 מ"י נ' עמיד חאסקיה (22.03.2022) הורשע הנאשם בכך שהסיע והעסיק תושב האזור ללא שהיה היתר בידו. בקשתו של הנאשם להפנותו לקבלת תסקיר מבחן נדחתה והוא נמצא כשיר לרצות עונשו בדרך של עבודות שירות. הנאשם אדם נורמטיבי נעדר עבר פלילי אשר הקים במו ידיו עסק ממנו הוא מתפרנס ומקיים לבדו את בני משפחתו ויש בהטלת מאסר בדרך של עבודות שירות כדי להעצים את הפגיעה הכלכלית בו, לאחר שהעסק נתון בהפסדים כבדים. בית המשפט גזר על הנאשם 45 ימים שירוצו בדרך של עבודות שירות.

18. **בשים לב למכלול הנתונים והשיקולים שפורטו לעיל, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 45 ימי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 6 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.**

19. לא מצאתי טעם לסטות ממתחם הענישה. על כן, יש לאתר את העונש המתאים לנאשם בגדרו של המתחם, תוך מתן משקל למכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אלא נוגעות יותר לנאשם עצמו.

20. לקולת העונש אציין ראשית את הודאת הנאשם במיוחס לו בכתב האישום, כבר בהזדמנות הראשונה ואת החיסכון בזמנם של העדים. עוד ראוי להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שהם עלו מטיעוני ההגנה ומתסקיר שירות המבחן. ניכר כי מדובר במי אשר מפנה את מרצו לתרומה לחברה כאשר מדובר בתרומה נכבדת וברי כי יש בכך כדי ללמד על אופיו והתנהלותו החיובית והנורמטיבית של הנאשם. עוד אציין לקולה את היות הנאשם נעדר עבר פלילי.

21. באשר לאמור בחוות דעת הממונה, לפיה במסגרת שירות המבחן נמצא כי לנאשם קושי בוויסות דחפיו, קשיים בתקשורת מיטיבה וקושי בנפרדות, הרי שלא מצאתי כי יש בכך להעלות או להוריד, משהנאשם כשיר לבצע עבודות שירות.

22. אין ספק כי עונש מאסר ולו בדרך של עבודות שירות יפגע בעסקו של הנאשם ובפרנסת משפחתו. אך אין מנוס מהמסקנה כי לא די בשיקולים אלה, בנסיבות העניין, כדי להצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם שנקבע, או כדי להצדיק השתת עונש שאינו כולל מרכיב ממשי של מאסר ולו בעבודות שירות.

סוף דבר

23. לאור האמור לעיל, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 2 חודשים לנשיאה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות הדעת מיום 29.11.22.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי העונש ביום 28.2.23 בשעה 08:00 בבוקר ביחידת ברקאי-עבודות שירות-רח' לוחמי בית"ר 6 רמלה.

מובהר לנאשם כי היה ולא ישלים מכל סיבה שהיא את עבודות השירות, ימשיך וירצה את העונש מאחורי סורג ובריח.

ב. מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

ג. קנס בסך 5,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו אם הקנס לא ישולם. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.04.23 ובכל 1 לכל חודש עוקב. לא ישולם תשלום אחד במועדו - תעמוד כל היתרה לפרעון מיידי.

ד. פסילה מלהחזיק ו/או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 45 יום. הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט לא יאוחר מיום 01.5.23.

מובהר כי היה ולא יופקד רישיון הנהיגה במזכירות, יהיה הנאשם פסול לנהיגה אך הפסילה תמנה מיום ההפקדה.

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד.

ניתן היום, כ"ב שבט תשפ"ג, 13 פברואר 2023, בנוכחות הצדדים והנאשם.